

Zika Virus Disease (ZVD) झिका विषाणू रोग (झेडव्हीडी)

केरळमध्ये प्रथमच झिका विषाणू रोगाची (झेडव्हीडी) नोंद झाली.

मुख्य मुद्दे

■ सुमारे:

- झिका विषाणू हा डायसजन्य फ्लॅव्हिव्हायरस आहे ज्याची ओळख १९४७ मध्ये युगांडामध्ये माकडांमध्ये प्रथम झाली होती. नंतर १९५२ मध्ये युगांडा आणि युनायटेड रिपब्लिक ऑफ टांझानिया येथे मानवांमध्ये याची ओळख पटली.

■ संक्रमण:

- झेडव्हीडी मुख्यतः एडिस डायस (एएम) द्वारे संक्रमित विषाणूमुळे होतो, मुख्यतः एडिस एजिप्टी.
 - हा तोच डायस आहे जो डेंग्यू, चिकनगुनिया आणि पिवळा ताप प्रसारित करतो.
- लैंगिक संपर्क, रक्त आणि रक्तउत्पादने संक्रमण आणि अवयव प्रत्यारोपणाद्वारे तसेच झिका विषाणू आईपासून गर्भात अभिकास संक्रमित होतो.

■ लक्षण:

- लक्षणे सामान्यतः सौम्य असतात आणि त्यात ताप, पुरळ, स्नायू आणि सांधेदुखी, अस्वस्थता किंवा डोकेदुखी यांचा समावेश होतो. झिका विषाणूचा संसर्ग असलेल्या बहुतेक लोकांना लक्षणे उद्भवत नाहीत.
- गरोदरपणात झिका विषाणूच्या संसर्गामुळे अभिकांचा जन्म मायक्रोसेफली (सामान्य डोक्याच्या आकारापेक्षा लहान) आणि जन्मजात झिका सिंड्रोम म्हणून ओळखल्या जाणार् या इतर जन्मजात विकृतींसह होऊ शकतो.

- उपचार:
 - शिकासाठी कोणतीही लस किंवा औषध नाही. त्याऐवजी, लक्षणे दूर करण्यावर लक्ष केंद्रित केले जाते आणि त्यात ताप आणि वेदनेसाठी विश्रांती, रिहायदेशान आणि अ सिटामिनोफेन चा समावेश आहे.
- संबंधित सरकारी कार्यक्रम/उपक्रम:
 - **एकात्मिक रोग पाहणी कार्यक्रम Integrated Disease Surveillance Programme:** विकेंद्रित प्रयोगशाळा आधारित मजबूत/टिकवून ठेवण्यासाठी आणि आयटीने रोगप्रवण आजारांवर लक्ष ठेवण्यासाठी रोगांची देखरेख प्रणाली सक्षम केली.
 - **नॅशनल वेक्टर बॉर्न डिजीज कंट्रोल प्रोग्राम :** भारतातील मलेरिया, डेंग्यू, लिम्फाटिक फिलेरियासिस, काला-अझर, जपानी एन्सेफेलाइटिस आणि चिकनगुनिया या सहा वाहकक्षम आजारांना प्रतिबंध आणि नियंत्रणासाठी केंद्रीय नोडल एजन्सी.
 - **राष्ट्रीय बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम (आरबीएसके) :** राष्ट्रीय आरोग्य मिशनअंतर्गत एका उपक्रमात मायक्रोसेफली (जन्मदोषांवर लक्ष ठेवण्यासाठी प्रणाली) पाळत ठेवलीजाते.

डेंग्यू

- एडिस या वंशातील डासांच्या अनेक प्रजातींमुळे डेंग्यू चा संसर्ग होतो.
- लक्षणांमध्ये ताप, डोकेदुखी, स्नायू आणि सांधेदुखी आणि गोवरासारखे चपखल त्वचेचे पुरक यांचा समावेश होतो.
- डेंग्यूची लस सी.वाय.डी.टी.डी.व्ही किंवा डेंगवाक्सिया सुमारे २० देशांमध्ये मंजूर करण्यात आली आहे.

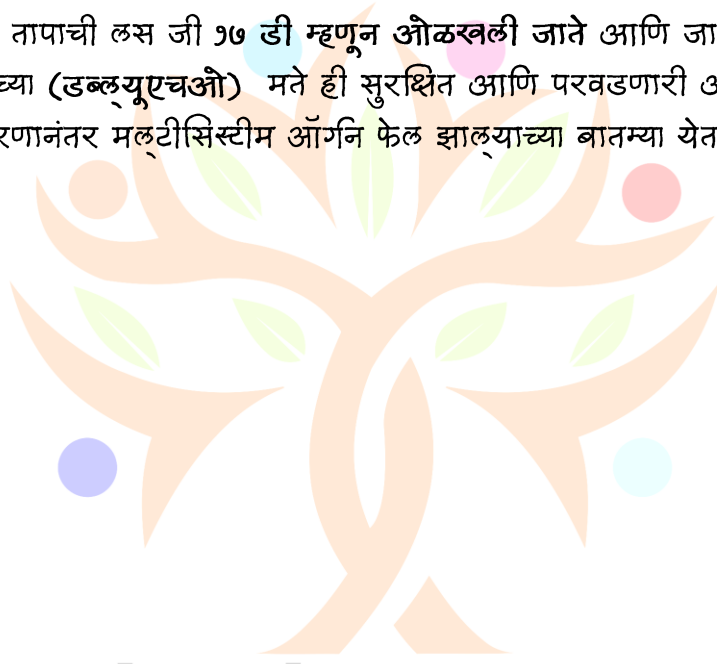
चिकनगुनिया

- चिकनगुनिया डासांमुळे होतो.
- हे एडिस एजिप्टी आणि एडिस अल्बोपिक्टस डासांद्वारे संक्रमित केले जाते.
- त्याची लक्षणे अचानक ताप आणि तीव्र सांधेदुखी, बर् याचदा लक्षणे हात आणि पायात असतात आणि त्यात डोकेदुखी, स्नायू दुखणे, सांधेदुखी किंवा पुरक यांचा समावेश असू शकतो.

- चिकनगुनियासाठी विशिष्ट विषाणुविरोधी औषध उपचार नाहीत.
- कोणतीही व्यावसायिक चिकनगुनिया लस नाही.

येली फिवर

- संक्रमित डासांमुळे तीव्र विषाणुजन्य रक्तस्राव होणारा हा आजार आहे. नावातील “पिवळा” म्हणजे काही रुग्णांना प्रभावित करणार् या कावीळचा संदर्भ आहे.
- पिवळ्या तापाच्या लक्षणांमध्ये ताप, डोकेदुखी, कावीळ, स्नायूदुखणे, मळमळ, उलट्या आणि थकवा यांचा समावेश होतो.
- पिवळ्या तापाची लस जी १७ डी म्हणून ओळखली जाते आणि जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (डब्ल्यूएचओ) मते ही सुरक्षित आणि परवडणारी आहे. मात्र लसीकरणानंतर मल्टीसिस्टीम ऑर्गनि फेल झाल्याच्या बातम्या येत आहेत.

the_thinking_tree3
THRIVING FOR SUSTAINABLE FUTURE